

YMPÄRISTÖVALIOKUNNAN MIETINTÖ 5/2000 vp

Hallituksen esitys laiksi asumistukilain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 16 päivänä toukokuuta 2000 lähettänyt ympäristövaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi asumistukilain muuttamisesta (HE 55/2000 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- neuvotteleva virkamies Hannu Hirvonen ja hallitussihteeri Raimo Kärkkäinen, ympäristöministeriö
- etuuspäällikkö Paula Viljanen, Kansaneläkelaitos
- järjestösihteeri Pentti Naulapää, Vuokralaisten Keskusliitto
- puheenjohtaja Herkku Hernesniemi, Asukasliitto ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan asumistukilakia muutettavaksi. Tarkoituksena on parantaa asumistuen joustavuutta ja tukijärjestelmän hallinnollista toimivuutta. Lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että tuki voidaan tarkistaa kesken vuoden asumismenojen muuttuessa huomattavasti. Myös tulojen muuttuessa tukea tarkistettaisiin nykyistä herkemmin.

Asunnon vaihto ehdotetaan muutettavaksi asumistuen lakkauttamisperusteesta tuen tarkistamisperusteeksi. Niin ikään asumistuen epäamis- ja lakkauttamisperusteita yhdenmukaistetaan sekä pyörityssääntöjä täsmennettäisiin. Ehdotetut muutokset yhdenmukaistavat yleisen asumistuen menettelysääntöksiä muiden asumistukijärjestelmien vastaavien säännösten kanssa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä joulukuuta 2000.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saamansa selvityksen perusteella ympäristövaliokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisena ja puol-

taa sen hyväksymistä. Valiokunta toteaa samalla tyytyväisenä, että esitys toteuttaa eduskunnan vuonna 1999 hyväksymän lausuman (EV 270/1998 vp), jossa edellytetään asumistuen joustavampaa tarkistamismahdollisuutta asu-

mismenojen huomattavan muuttumisen perusteella.

Puoltaessaan lakiehdotuksen hyväksymistä valiokunta samalla ehdottaa siihen eräitä tarkistuksia.

Saadun selvityksen mukaan lakiehdotus johdaisi asumistuen tarkistamiseen asumismenojen noustessa silloinkin, kun tuki pienenesi sellaisen tulon muutoksen vuoksi, joka ei yksinään aiheuttaisi tuen tarkistamista. Esimerkiksi 800 markan suuruinen tulon muutos voisi aiheuttaa tuen pienentymisen, kun vuokra on noussut huomattavasti ja tuki sen vuoksi tarkistetaan. Toisella ruokakunnalla, jonka tulot ovat nousseet vastaavasti ja asumismenot eivät ole nousseet, tuki jatkuisi ennallaan.

Valiokunta ei pidä ehdotettua lainmuutosta tältä osin tarkoituksenmukaisena. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa lakiehdotuksen 15 §:ään lisättäväksi uuden 2 momentin, jonka mukaan asu-

mistukea ei alenneta asumismenojen nousun perusteella, ellei myös tulojen muutos johda tuen tarkistamiseen. Vastaavanlainen säännös sisältyy eläkkeensaajien asumistukilain 8 §:n 2 momenttiin (455/1980).

Lakiehdotuksen 15 §:ään ehdotetun uuden 2 momentin takia on lain 23 §:n viittaussäännöstä tarkistettava. Valiokunta ehdottaa tarkistuksen tehtäväksi. Samalla valiokunta ehdottaa 23 §:ssä puhuttavaksi Kansaneläkelaitoksen paikallistoinnista sijasta Kansaneläkelaitoksen toimistosta sen nykyisen nimityksen mukaisesti.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella ympäristövaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Valiokunnan muutosehdotukset).

Valiokunnan muutosehdotukset

Laki

asumistukilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 4 päivänä kesäkuuta 1975 annetun asumistukilain (408/1975) 23 a §, sellaisena kuin se on laeissa 755/1993 ja 1032/1997,

muutetaan 15 §, 16 §:n 3 momentti ja 23 §:n 1 momentti

sellaisina kuin ne ovat, 15 § laissa 42/2000, 16 §:n 3 momentti mainitussa laissa 755/1993 ja 23 §:n 1 momentti laissa 1032/1997, sekä

lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 154/1987, 1079/1989 ja 195/1999 sekä mainitussa laissa 1032/1997, uusi 4 momentti seuraavasti:

3 §
(Kuten HE)

15 §

(1 mom. kuten HE)

Jos asumistuki alenisi, asumistuen määrää ei kuitenkaan 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna tapauksessa tarkisteta asumismenojen nou-

sun perusteella, ellei myös pysyvissä kuukausituloissa ole tapahtunut 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua muutosta. (Uusi)

(3—5 mom. kuten HE:n 2—4 mom.)

16 §
(Kuten HE)

23 § (Uusi)

Asumistuen hakija tai saaja on velvollinen ilmoittamaan kansaneläkelaitoksen *toimistolle* kansaneläkelaitoksen määräämällä tavalla asumistuen myöntämiseksi tai tarkistamiseksi tarvittavat tiedot. Tuensaaja on myös velvollinen viivytyksettä ilmoittamaan 15 §:n 1 ja 5 momentissa tarkoitetuista olosuhteiden muutoksista. Kun asumistuki suoritetaan vuokranantajalle, vuokranantaja on saatuaan asiasta tiedon velvollinen ilmoittamaan kansaneläkelaitoksen *toimis-*

tolle, jos tuen saajan oikeus pitää huoneistoa hallinnassaan päättyy tai hän muuttaa pois asunnosta, johon tukea on myönnetty. Ilmoituksessa tulee mainita vuokralaisen hallintaoikeuden päätymisajankohta ja asunnosta pois muuttamisen ajankohta.

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Helsingissä 25 päivänä toukokuuta 2000

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Pentti Tiusanen /vas	Kari Kärkkäinen /skl
jäs.	Christina Gestrin /r	Jari Leppä /kesk
	Rakel Hiltunen /sd	Hanna Markkula-Kivisilta /kok
	Susanna Huovinen /sd	Rauha-Maria Mertjärvi /vihr
	Tarja Kautto /sd	Säde Tahvanainen /sd
	Riitta Korhonen /kok	Pia Viitanen /sd
	Esko Kurvinen /kok	Pekka Vilkuna /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Salme Kandolin.